

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/147/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814204644
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2014:7814204644.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom collection, s.r.o., IČO: 47150513, Šoltésová 14, Bratislava, právne zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36862711, Šoltésová 14, Bratislava proti odporkyni: C. Y., narodená XX.XX.XXXX, Z. XXX, H., za účasti vedľajšieho účastníka - Združenia - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, právne zastúpený JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6, o zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporkyňu na zaplatenia sumy 248,95 Eur s 9,25 % úrokom z omeškania zo sumy 248,95 Eur odo dňa 26.05.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že na základe Zmluvy o pripojení Fix, uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou dňa 30. 09 2010 poskytoval právny predchodca navrhovateľa od účinnosti zmluvy odporkyni služby elektronickej komunikácie, najmä umožnil odporkyni uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla, udržiaval telekomunikačnú sieť nepretržite v prevádzkovom stave, poskytoval odporkyni servisné služby a ďalšie služby, v zmysle Zmluvy a Všeobecných podmienok. Odporkyňa sa zaviazala riadne odoberať služby elektronickej komunikácie a to najmä uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla a platiť za ne riadne a včas dohodnuté poplatky. Povinnosťou odporkyne, preto bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikla v dôsledku nesplnenia záväzku voči právnemu predchodcovi navrhovateľa. V uvedenom prípade bola teda odporkyňa sankcionovaná za to, že nedodržala konkrétne určené povinnosti, ktoré jej vyplývali zo Zmluvy o pripojení Fix, resp. Dodatku k Zmluve o pripojení Fix a Všeobecných podmienok, a to povinnosť uhrádzať cenu za poskytnuté služby a povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti.

Vo veci súd nariadil pojednávanie, ktorého sa navrhovateľ nezúčastnil, svoju neúčasť však ospravedlnil a súčasne súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Z písomného podania navrhovateľa, doručeného súdu dňa 08.07.2014 ďalej vyplýva, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu. Zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovanej, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol právny predchodca navrhovateľa odporkyni. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporkyni telekomunikačné zariadenie LG GS 290 za cenu 1,00 Eur s DPH, pričom štandardná cena v čase uzavretia predmetnej zmluvy o pripojení bola 99,00 Eur. V uvedenom prípade odporkyňa nebola sankcionovaná len za to, že nezaplatila splatné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že tým, že nespĺnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, bola jej SIM karta vypojená z prevádzky, čím odporkyňa porušila aj povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, keby by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporkyni mobilný telefón za zľavnenú cenu.

Odporkyňa s návrhom navrhovateľa nesúhlasila. Ako to vo svojej výpovedi uviedla, nemala vedomosť o žiadnej zmluvnej pokute, ktorú by mala zaplatiť navrhovateľovi v prípade porušenia podmienok zmluvy, nebola na ňu upozornená zo strany navrhovateľa. Zmluvu nečítala, pre drobné písmená. Nemala vedomosť o žiadnej neuhradenej faktúre, preto bola prekvapená, že obdržala žalobu na zaplata sumy 248,95 Eur. Zároveň poukázala na to, že je nezamestnaná, ako aj jej druh a má v starostlivosti štyri maloleté deti. Majetok nemajú žiadny.

Súd sa na pojednávaní oboznámil aj s oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka Združenia na podporu práv spotrebiteľov „POS“ na strane odporkyne.

Súd sa ďalej oboznámil okrem písomného vyjadrenia navrhovateľa, so Zmluvou o pripojení FIX, Dodatkom k Zmluve o pripojení, neuhradenou faktúrou, písomným vyjadrením navrhovateľa, ako aj s celým obsahom spisu.

Z faktúry za obdobie od 08.04.2011 do 07.05.2011 vystavenej navrhovateľom dňa 08.05.2011 a splatnej dňa 25.05.2011 vyplýva, že odporkyni bola fakturovaná suma 248,95 Eur, z titulu zmluvnej pokuty.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný a opodstatnený, čo do zaplata zmluvnej pokuty, resp. náhrady zmluvnej pokuty do výšky spôsobenej skutočnej škody uplatnenej v predmetnom konaní navrhovateľom v sume 248,95 Eur a preto návrh zamietol a zároveň aj s poukazom na neprijateľnú podmienku zmluvy, v súvislosti s vymáhanou zmluvnou pokutou a to s poukazom na ustanovenia §§ 544 ods. 1, 2, 3, 545a, 53a, 53 ods. 5 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej "OZ").

Podľa ust. § 544 ods. 1, 2, 3 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ust. § 545a OZ, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa ust. § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach určil za neplatnú, z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti, by mal byť samozrejímý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súd na základe vykonaného dokazovania aj z vyššie uvedených dôvodov zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže v danom prípade sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ by navrhovateľovi bola spôsobená škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do telekomunikačného zariadenia LG GS 290, by mal navrhovateľ prípadne nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej dotácie.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporkyňa spôsobila škodu ako to predpokladá ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporkyne. Z vyššie uvedených dôvodov s poukazom na vyššie uvedené ustanovenia, súd rozhodol tak, že žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď súd odporkyňa, ktorá bola v konaní úspešná nepriznal náhradu trov konania, pretože si žiadne trovy neuplatnila a navrhovateľovi pre neúspech v konaní nevznikol nárok na náhradu trov konania a ani vedľajšiemu účastníkovi, ktorý sa vo veci ani nevyjadril. a v súvislosti s uplatnenou zmluvnou pokutou zo strany navrhovateľa súd poukazuje na to, že v predmetnej veci a ani v obdobných veciach súd nepriznáva zmluvnú pokutu s poukazom na neprijateľnú podmienku zmluvy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Košice prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 OSP, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby

jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.